

Dries & Driss, Katja & Kadija

een tentoonstelling over Marokko en Nederland door kinderen en professionals

Kijkwijzer en gesprekshandleiding voor volwassenen

Deze kijkwijzer hoort bij de tentoonstelling Dries&Driss, Katja&Kadija. Met de posters willen we u een beeld geven van het dagelijks leven in Marokko en in Nederland. Door al kijkend naar de foto's de vragen hieronder als leidraad te nemen, verdiept u zich vanzelf in de plaats waar de foto's genomen zijn.

Alle foto's van de posters 1, 2 en 3 zijn genomen door professionele fotografen. In Nederland heeft de Marokkaan Ali Chraïbi gefotografeerd. In Marokko de Nederlandse Bernice Siewe. Alle foto's op de posters 4 en 5 zijn door kinderen gemaakt.

Kijkwijzer

Rislane

- in wat voor omgeving leven de mensen in Rislane
- wat is het klimaat, is het land vruchtbaar of dor
- wat zijn hun middelen van bestaan
- wat doen zij overdag
- is er een onderscheid in mannen- en vrouwenactiviteiten
- valt u iets op aan de kleding van de mensen
- zijn de families groot of klein
- verwacht u voorzieningen als stromend water, electriciteit, gas, verharde wegen
- wat voor indruk krijgt u van de school
- wat is de betekenis van godsdienst in het leven van de mensen in Rislane
- valt u iets op aan de zelfportretten van de kinderen
- wat vindt u van de manier van spelen van de kinderen
- om wat voor redenen zouden mensen hier wegtrekken

Lees voor meer informatie de tekst op het affiche met de naam van het dorp.

Amsterdam

- in wat voor omgeving en huizen leven de mensen in Amsterdam
- zijn de huizen groot of klein
- welke voorzieningen zijn er in deze huizen
- geven ze een indruk van rijkdom of armoede, en waarom
- zijn de families groot of klein
- de families zijn niet oorspronkelijk Nederlands, waar liggen hun wortels
- geven de foto's een indruk van een modern leven, en waarom
- valt u iets op aan de zelfportretten van de kinderen
- zijn de kinderen veel buiten of binnen
- herkent u spelletjes uit uw eigen jeugd
- wat zou hun ouders bewogen hebben naar Nederland te komen
- met welke nieuwe dingen en omstandigheden zou een familie uit Rislane geconfronteerd worden als ze naar Amsterdam migreren

Lees voor meer informatie de tekst op het affiche met de naam van de stad.

Woltersum

- in wat voor omgeving leven de mensen in Woltersum
- is het land vruchtbaar of dor
- wat zijn hun middelen van bestaan
- zijn de families groot of klein
- welke voorzieningen (als stromend water, electriciteit e.d.) zijn hier
- kan je spreken van een 'leven van dag tot dag' of van een 'georganiseerd, geregeld leven'
- aan tafel zitten met koffie en koek, is dat typisch Nederlands
- is er een verschil tussen mannen- en vrouwenactiviteiten
- wat voor betekenis heeft godsdienst voor Woltersummers
- zelfportretten: lijken de kinderen op elkaar
- heeft hun spel te maken met hun omgeving
- ziet u overeenkomsten met het spelen van de kinderen in Rislane
- wat vindt u belangrijke verschillen vergeleken met het leven in Rislane
- zijn er ook overeenkomsten

Lees voor meer informatie de tekst op het affiche met de naam van het dorp.

Marrakech

- in wat voor omgeving en huizen leven de mensen in Marrakech
- wat voor indruk krijgt u van de huizen (groot/klein, kleuren, indeling, hoogte e.d.)
- zou eten belangrijk zijn, en wat valt u op aan de manier van eten
- zijn families groot of klein
- is familielevens belangrijk
- wat valt u op aan de foto's van de school, ziet u verschillen en overeenkomsten met scholen in Nederland
- doet het leven modern aan, waarom wel of niet
- wat valt u op in de zelfportretten
- en wat bij spelen
- welke spelletjes worden op alle vier de plaatsen gespeeld
- wat zijn verschillen met het leven in Amsterdam, en wat zijn overeenkomsten

Lees voor meer informatie de tekst op het affiche met de naam van de stad.

Gesprekshandleiding

Het is verstandig een voorzitter aan te wijzen. Deze houdt de gesprekspunten in de gaten en zorgt ervoor dat iedereen aan het woord komt.

Het gesprek kent twee aspecten: UITWISSELING en DISCUSSIE

Deze volgorde is het meest logisch. Als de groep begint met discussie, zal er meestal niet veel meer komen van een uitwisseling. Doel van het gesprek is:

- deelnemers leren elkaar beter kennen in hun migratie/familie-geschiedenis
- deelnemers verdiepen zich actief in verschillen en overeenkomsten tussen het leven in Marokko en Nederland, in de stad en op het land
- deelnemers wisselen standpunten uit over hoe we gezamenlijk verdergaan in de multiculturele samenleving

UITWISSELING

1. vraag mensen zich voor te stellen, daarbij vertellen ze over hun migratiegeschiedenis. Laat ook autochtone Nederlanders vertellen waar hun familie vandaan komt, zodat niet alleen de 'bekende' migranten over hun herkomstverhaal spreken. Ook de nodige autochtonen hebben migratie naar Canada, Australië in hun familiegeschiedenis of komen uit andere streken in Nederland.
2. wat voor beeld hebben mensen van Marokko? Welke kenmerken heeft het land voor hen? Wat ziet men als verschillen tussen het leven in de stad en op het platteland. Heeft de tentoonstelling dat beeld bevestigd of veranderd?
3. dezelfde vragen voor Nederland
4. wat ziet men als grote verschillen tussen de beide landen
5. wat zijn overeenkomsten tussen beide landen

DISCUSSIE

De discussie vindt plaats naar aanleiding van een aantal stellingen. U kunt vragen mensen zich uit te spreken voor of tegen de stelling, met argumentatie.

1. Een uitspraak van de Nederlandse fotograaf over Marokko: *"Bij veel familie's ben ik thuis geweest. De spreekwoordelijke Marokkaanse gastvrijheid is me uitgebreid te beurt gevallen. Ik weet niet of ik straks nog in mijn broeken pas!"* Nederland heeft zijn gastvrijheid verloren.
2. Migranten uit Marokko en Turkije komen van het platteland. Zij komen plotseling in een modern, Westers stadsleven terecht. Dat vraagt aanpassing. Het duurt zeker twee generaties voordat men zijn draai heeft gevonden.
3. Nederland heeft zich nooit verdiept in migranten. Ze konden hier werken en leven, maar voor de rest: basta. Autochtonen willen helemaal geen integratie, want ze doen geen enkele moeite migranten te begrijpen en te accepteren.
4. De Marokkaanse fotograaf van het project merkte over Amsterdam op: *"Al die vrouwen met hoofddoekjes! In Marrakech, waar ik vandaan kom, staat hoogstens tien procent met een hoofddoekje op het schoolplein. En hier is het precies omgekeerd."* De Marokkanen in Nederland zijn traditioneler dan de Marokkanen in Marokko.
5. Andere uitspraak van de Marokkaanse fotograaf: *"de woningen staan vol met spullen. In Marokko hebben mensen daar of geen geld voor, of ze willen hun huis, in verband met de hitte, zo leeg mogelijk houden."* Nederland is materialistisch.